

TUDÁST ADUNK A VÁLLALKOZÁSHOZ

ÉVES JELENTÉS

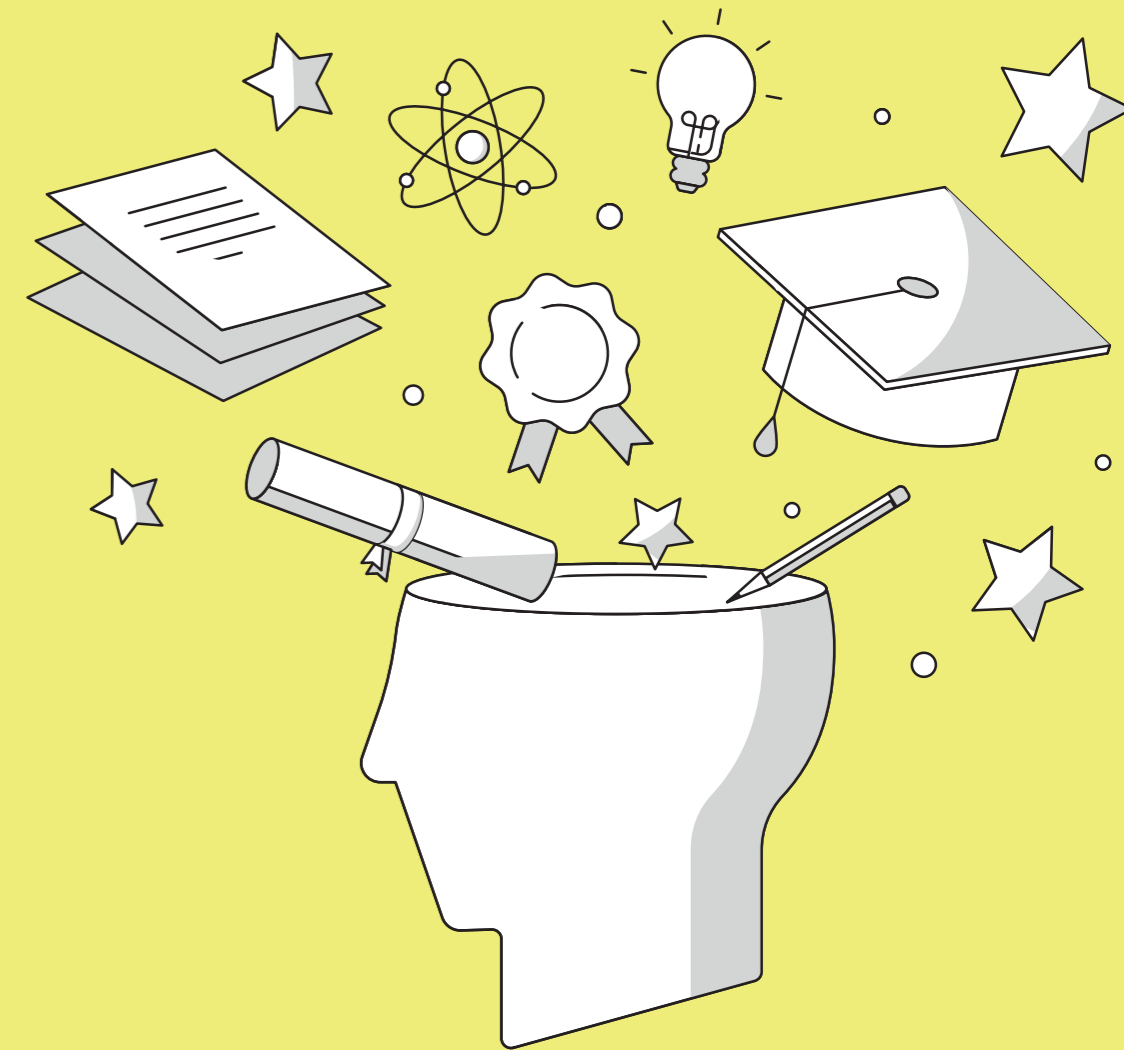
2022. szeptember – 2023. szeptember

Budapest LAB

Amire a legbüszkébbek vagyunk

- Idén először valósult meg a BGE vállalkozói készségeket fejlesztő nyári egyeteme, amit a Budapest LAB fejlesztett és vezetett. Óriási projekt, óriási büszkeség.
- A Global Entrepreneurship Monitor kutatás nemzetközi konzorciuma az idei adatfelvételi kör lezárása után levélben gratulált a magas szintű munkához. Ebben a mezőnyben erre különösen büszkék vagyunk.
- Egyre inkább figyelnek ránk belső szolgáltatóként az egyetem más szervezeti egységei, ennek köszönhető például, hogy az elmúlt évben már nem csak a hallgatók, de kollégáink képzésébe is bekapcsolódhattunk.

Kik vagyunk?

A Budapest LAB a Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE) vállalkezési kiválósági központja, amely kutatásokkal, képzésekkel, inspirációval támogatja a hazai vállalkozókat és vállalkozni tervezőket. Feladataink és működésünk átível a Karokon, kis létszámú szervezetként pedig törekszünk arra, hogy sikeres együttműködésekben keresztül érnünk el nagyobb eredményeket és hatást.

Kutatóközpontként a hazai kis- és középvállalkozások tudományos eszközökkel való megismerésén dolgozunk, kiemelt figyelmet fordítva a családi vállalkozásokra, startupokra és a vállalkozásoktatás területére. Kiemelt célunk, hogy a kutatások eredményét és az azok révén feltárt hiányokra és problémákra adott válaszokat használható tudássá, információvá, képzéssé, oktatási anyagokká alakítva eljuttassuk az érintettekhez, ezzel közvetlenül segítve az ökoszisztéma működését, fejlődését.

Fejlesztőműhelyként a LAB különösen a potenciális fiatal vállalkozók inspirálására, az alapvető vállalkozói készségek fejlesztésére, az induló vállalkozások támogatására, valamint a tragikusan alacsony vállalkozási hajlandóság növelésére fókuszál.

Köszöntő

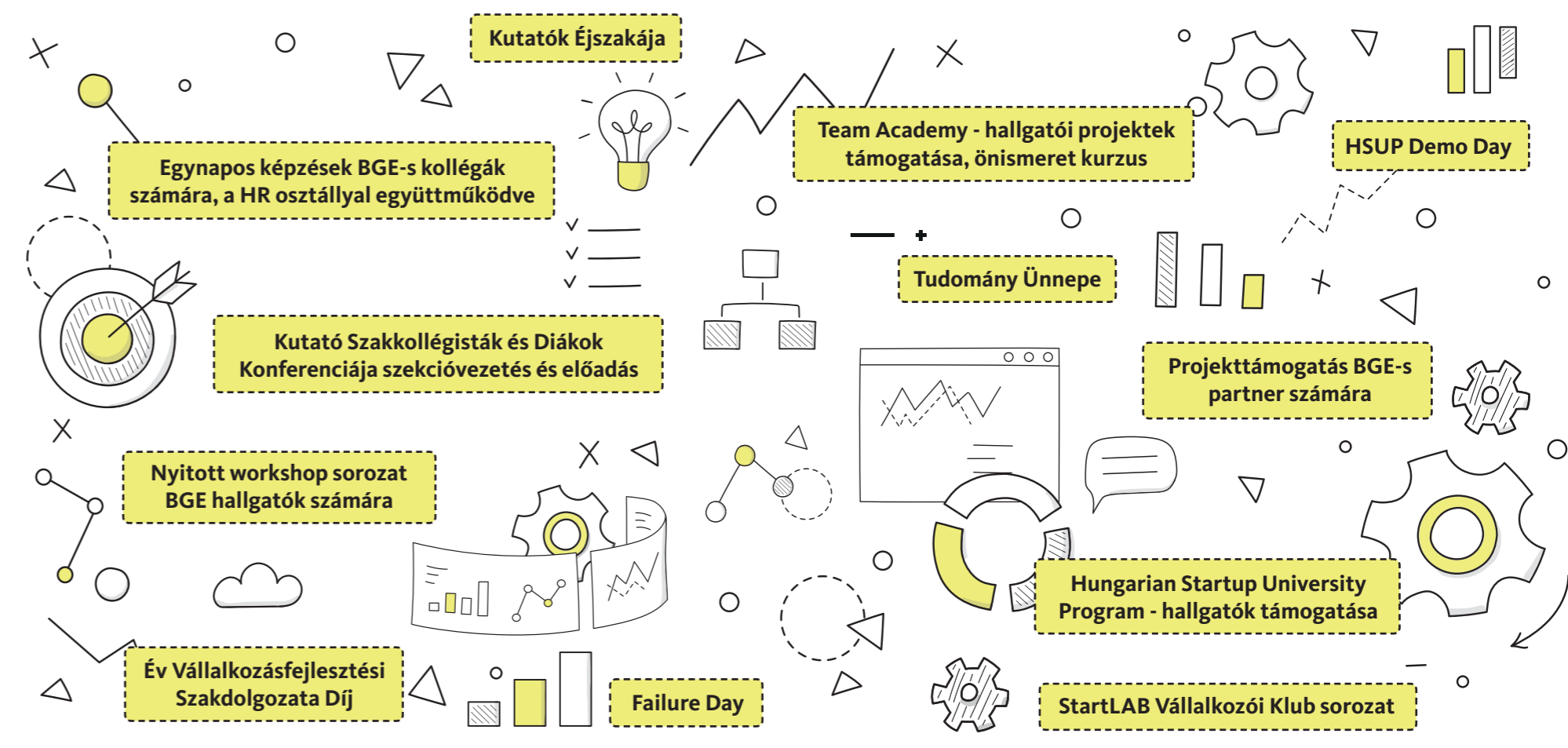
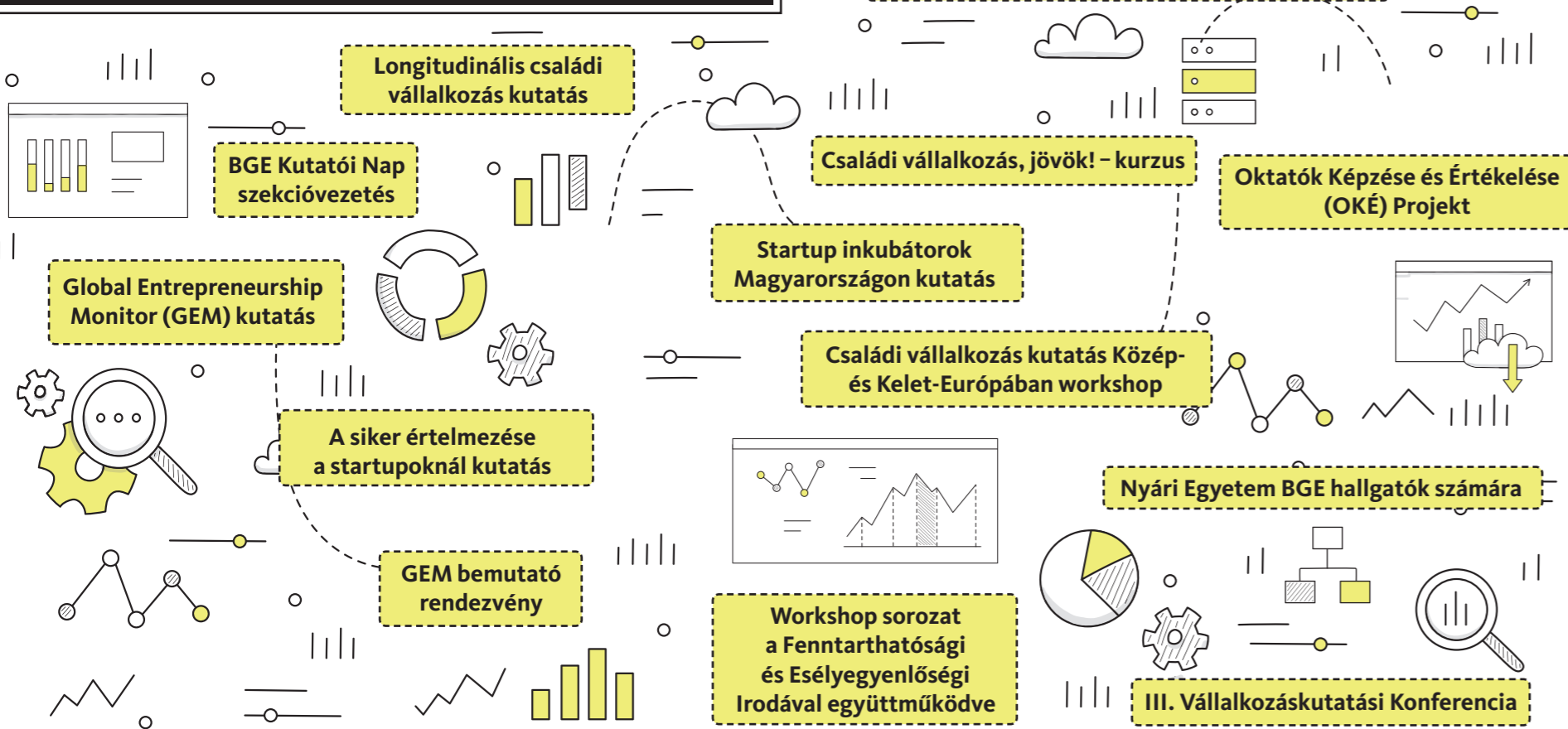
Bár a közhiedelem szerint hétévente van a nagy változások időszaka, a LAB életében nem vártunk ezzel ennyit. Az elmúlt, hatodik évünk különösen mozgalmasra sikeredett. Szívünknek kedves projekteket zártunk le, hogy teret nyithassunk még újabbaknak, új kollégákat üdvözlünk és megkaptuk eddigi legnagyobb feladatunkat edukációs oldalon, és erősen felforgatták a LAB mindennapjait az egyetem szervezetében bekövetkezett változások is.

Bár hiszek, hiszünk a hagyományok fontosságában – amennyiben képesek vagyunk azok lényegére koncentrálni rugalmasnak maradni – folyamatosan megtalálnak minket az újdonságok. Sőt, keressük is ezeket – nem sokszor csinálunk valamit kétszer ugyanúgy. A világ körülöttünk változik, és nem tudnánk hitelesen képviselni a vállalkozói szemléletet, amit terjeszteni vagyunk hivatottak, ha nem mennénk nyitott elmével ezen változások felé. Elengedjük, ami megy, de visszük, amit tanultunk belőle, hogy még nagyobb dolgokat építhessünk az alapokon. Csapatként tudjuk a célunkat, ami nem csak szerteágazó projektjeink összefogásában segít, de abban is, hogy még jobb, előre vivő kapcsolódásokat találjunk partnerként vagy szolgáltatóként másokkal.

Ahogy minden évben, ezúttal is büszkén és örömmel számolunk be mindarról, amit tettünk és teszünk, remélve, hogy jelentésünk nem csak tudásmegosztó misszióink része, hanem újabb értékes partnerségek, kapcsolódások kiindulópontja is lehet.

Timár Gigi
vezető
Budapest LAB

Amin dolgoztunk az elmúlt 1 évben

Kutatás

Global Entrepreneurship Monitor

A Global Entrepreneurship Monitor (GEM) a világ legnagyobb vállalkozáskutatása, melynek magyar partnere 2020 óta a BGE. A kutatás központja az egyetemen belül a Budapest LAB-ben van. A konzorcium tagjaként minden évben elkészítjük a két különböző módszertanú - egy teljes, lakossági reprezentatív kérdőíves és egy szakértői interjú - adatfelvételt, valamint ezek elemzésével az ún. Nemzeti jelentést. A jelentések bárki számára szabadon elérhetők online formában. Az első eredményeket idén is nagyszabású eseményen mutattuk be, ahol vitára is lehetőség nyílt. A kutatás eredményei a tudományos publikációk mellett szakpolitikai döntéseket és a hazai vállalkozói kultúra szélesebb körű megismerését is támogatják, igyekszünk azokat közérthető formában minél több helyre eljuttatni. Az eredményekből oktatási segédanyag készült kollégáink számára, az adatbázis, valamint a kutatás eredményei szakmai és üzleti partnereink segítségével pedig még szélesebb körben hasznosulhatnak. Idén pedig – mivel már a korábbi évek adataira is támaszkodhatunk - megkezdjük a tematikus, mélyebb elemzéseken való munkát is.

Családi Vállalkozás Kutatási Program

Magyarországon elsőként, immár hat éve indítottuk el hosszú távú, a magyar családi vállalkozásokat vizsgáló programunkat. Azóta több reprezentatív adatfelvétel és sok-sok területen zajló „mélyfúrások” révén tudunk meg egyre többet erről a különleges és fontos vállalkozói csoportról. 2022-ben indítottuk el longitudinális kutatásunkat, amelyben tíz családi céggel dolgozunk együtt. Ez azért különösen fontos, mert e cégek speciális működését kutatóink véleménye szerint hosszú távon, a változásokat követve lehet igazán jól megismerni. A longitudinális kutatás második évének sikeres zárása mellett azon dolgozunk, hogy szélesítsük és mélyítsük a régió más országaiban e témával foglalkozó kutatókkal való együttműködés lehetőségeit. A közös publikációk mellett immár hagyományosnak tekinthető módon szervezünk többnapos tudományos-szakmai workshopot a téma terület régiós szakértői számára, amely tapasztalatcserére és új együttműködések megalapozására is lehetőséget ad.

Startup siker

Folytattuk a korábban megkezdett munkát, hogy jobban megértsük, mit is jelent a siker a magyar startupperek számára. Bár egyszerű szónak hangzik, rengeteg megközelítés, érdek és vágy befolyásolhatja, hogy a szakajtóban sokat emlegetett cégérték (az „unikornis” lét felé való törekvés), a személyes vágyak elérése, a nemzetközi terjeszkedés, vagy valami egészen más az, ami hajtja az alapítókat.

Startup inkubáció Magyarországon

A korábbi években zajlott, a hazai startup ökoszisztémát vizsgáló kutatásaink folytatásaként azon dolgoztunk, hogy feltérképezzük a hazai inkubátorok működését - több szempontból vizsgálva azt. Számos érdekes interjún vagyunk túl inkubátor vezetőkkel, mentorokkal és természetesen startupperekkel, és már látszik, hogy az ökoszisztéma sikeres fejlesztéséhez érdemes vizsgálni, miben különböznek hazai szükségletek és működő modellek a “nagykönyvekben megírttól”.

Edukáció

BGE Nyári Egyetem

Közel 50 résztvevővel, 5 co-trénerként bevont hallgatóval, számos egyetemi és külső szakember együttműködésével sikeresen lezajlott a BGE első Nyári egyeteme, amelyet a Budapest LAB fejlesztett és vezetett. A program során kisebb csapatokban dolgoztak együtt a résztvevő hallgatók, akik a hét végére egy vezetett folyamaton végighaladva egy általuk azonosított problémára dolgoztak ki kreatív megoldásokat. A folyamat során a kutatás, tervezés, diverz csapatban való munka, kreatív gondolkodás készségeit erősítve, a munka során komfortzónájukból folyamatosan kimozdulva fejlődhetnek személyes és szakmai téren egyaránt. Óriási projekt volt számunkra úgy oktatási, mint projektmenedzsment szempontból. Egészen biztosan folytatjuk jövőre is!

Egynapos képzések kollégáink számára

Az elmúlt évben az egyetem HR osztályával együttműködve bekapcsolódtunk a BGE-s kollégák továbbképzésébe is. A tavaszi félévben négy, egynapos képzéssel vártuk az oktató, kutató és támogató területen dolgozó kollégákat, amelyek segítségével a munkában is hasznos készségekre, tudásra tehettek szert. Kommunikációs fejlesztéssel, célalkotással, stresszkezelés-

sel, valamint a design thinking módszertan mindennapokban használható alapjaiban való bevezetéssel foglalkoztunk. Nagy örömünkre szolgál, hogy amellett, hogy ezzel az egyetem fejlesztésének egy másik szegmensében is szerepet vállaltunk, a képzések lehetőséget biztosítottak az egyetemen belüli kapcsolatok további mélyítésére is. Valamennyi képzésre kevesebb, mint negyedóra alatt teltek be a helyek.

Családi vállalkozás, jövők!

- intenzív kurzus családi vállalkozás átvevőknek

A családi vállalkozások régóta a BGE és ezen belül a Budapest LAB által kiemelt figyelemmel kezelt speciális vállalkozói csoport. Az évek óta futó kutatási program eredményeit idén-től egy kifejezetten a családi cégek átvevőit támogató kurzus fejlesztéséhez is felhasználtuk. A tréning módszertanokkal dolgozó intenzív kurzus három napja során a résztvevők megismerkedhetnek a családi vállalkozások generációváltásának hat legjellemzőbb kihívásával a belső konfliktusoktól a vezetés és döntéshozás átadásának kérdésein át a jövőtervezésig, és fejlődhetnek ezek megértésében és megoldásban. A kurzus első meghirdetésekor már keretemelésre volt szükség a családi vállalkozást átvenni szándékozó hallgatók nagyszámú jelentkezése miatt. A résztvevők nem csak elméleti tudással, hanem gyakorlati megvalósításhoz használható eszközökkel is gazdagodtak, az egyik résztvevő megfogalmazásával „egy kis reformot” vihettek haza.

Az önfejlesztés eszközei - stresszkezelés kurzus

A LAB a (vállalkozói) sikereket támogató soft skilliek fejlesztésére is figyelmet fordít. Az intenzív héten tartott stresszkezelés kurzusunk iránt továbbra is töretlen a hallgatói érdeklődés, ami

érthető is, hiszen a stressz az egyetemistákat sem kíméli. Ha vállalkozók lesznek, ha másképp helyezkednek majd el a munkaerőpiacon, de ha csak a diplomáig hátralévő kihívásokra gondolunk is, fontos, hogy meglegyenek az eszközeik ahhoz, hogy megküzdjenek vele. A hallgatók visszajelzései alapján a begyakorolt eszközök valóban beépíthetőek a mindennapjaikba.

Rendszeres készségfejlesztő workshopok BGE hallgatóknak

Úgy gondoljuk, a sokszor „vállalkozóinak” nevezett készségek fejlesztése valójában mindenki számára hasznos, akár vállalkozóként, akár máshogy képzelel el jelen pillanatban a jövőjét. Két évvel ezelőtt ezért elindítottuk nyitott workshop sorozatunkat,

amelynek keretében valamennyi BGE hallgató számára nyitott, háromórás programokat szervezünk. A téma mindig más, a vállalkozáshoz és az élethez hasznos, a profi bemutatkozástól a kreatív ötletfejlesztés módszertanán át a tudatos célkijelölésben való fejlődés lehetőségéig. A programot folyamatosan fejlesztjük az igények és visszajelzések alapján. Ami nem változik, az a kiscsoportos munka, az interaktivitás, és hogy a résztvevőknek is oda kell tenniük magukat, hogy a legtöbbet hozzák ki a dologból.

Workshopok egyedi megrendelésre

Örömmel tartunk olyan workshopokat, amelyek témáját, célját nem mi, hanem egy megrendelő határozza meg. Mi kialakítjuk az ezt a célt legjobban támogató szakmai programot, majd le is vezényeljük az eseményt a tervezéstől az utolsó megmaradt pogácsa eltakarításáig. Nagy örömeinkre az elmúlt évben is volt ilyen felkérés, így kutatással és design thinking módszertanú workshopokkal támogathatjuk egy másik szervezeti egység projektjének sikert – hogy közösen még jobb fejlesztésekkel segíthessük a hallgatóinkat.

Hungarian Startup University Program

Az országos szintű egyetemi startup programban ebben az évben is a BGE-é volt a legnagyobb hallgatói létszám. Az első félév online tananyaga után a második félévben többlépcsős kiválasztás után 10-en kaptak lehetőséget, hogy csapatot alakítsanak, és négy hónap alatt, a BGE szakmai, és a HSUP program anyagi

támogatásával továbbfejlesszék az ötletüket. Idén online matematikatanítás, orvosi okoseszköz és Z generációs karrier platform is volt a projektek között. A LAB a munkát szakmai anyagokkal, mentorálással, valamint a HSUP@BGE Demo Day megszervezésével támogatta.

Mentorálás

A LAB vállalkozási mentorálással is támogatja a vállalkozni tervező, vállalkozáson dolgozó hallgatókat függetlenül attól, hogy ők éppen valamelyik vállalkozói programban tanulnak-e éppen. Szerencsére egyre több a megkeresés, akár az ajtónkon bekopogva.

Tudásmegosztás, minden platformon

Továbbra is elkötelezetten dolgozunk azért, hogy a nálunk rendelkezhető tudást minél többféle platformon minél több érintetthez, érdeklődőhöz juttassuk el az egyetem falain belül, és azon túl. Ennek érdekében nagy örömmel veszünk részt szakértőként közös gondolkodásban, adunk elő a legváltozatosabb rendezvényeken, írunk sajtóközleményt vagy szakértői véleményt. Rengeteg energiát fektetünk abba, hogy a média számára is érdekesen és használhatóan prezentáljuk a nálunk lévő tudást, hogy az eljusson a napilapok olvasóitól a HVG podcast hallgatóiig minél több emberhez.

Inspiráció

StartLAB

A '22-'23-as tanévben is folytattuk StartLAB Vállalkozói Klub sorozatunkat. Minden alkalommal egy-egy vállalkozó a vendégünk, akit a résztvevőkkel együtt kifaggatunk múltjáról, jelenéről és jövőjéről, cégépítéséről és nehézségeiről. Közvetlenül, kötetlenül, őszintén. Ebben a szezonban beszélgettünk többek között a Chez Dodo Macaron és a Freyja cukrász-pék tulajdonos házaspárjával, a Forbes 30-an 30 alatt listáján is szereplő sörfőzővel, a B-Bop Fermentory alapítójával, a Cápák közöttből ismert Forever Hands és a mára milliárdos céget építő Mobilfox szemtelennül fiatal alapítóival, de olyan nagyobb múltú vállalkozókkal is, mint például az idén már 22 éves Pagony alapító.

Év Vállalkozásfejlesztési Szakdolgozata Díj

Idén negyedszer ítélte oda a Budapest LAB az Év Vállalkozásfejlesztési Szakdolgozata Díjat, amelyet azért hoztunk létre, hogy elismerjük a vállalkozáskutatás területén, az alkalmazott tudományok egyeteme profilhoz illeszkedő, a tudományos közösség tagjai mellett mások számára is hasznos, magas színvonalú kutatásokat végző hallgatóinkat. A díjat minden évben az a BGE-s végzős kapja, aki a Budapest LAB szakmai zsűrijének döntése alapján a legkiválóbb dolgot adta be vállalkozásfejlesztés témában.

A díj 2023-es nyertese Varga Márton Domonkos, gazdálkodás és menedzsment alapszakos hallgatónk, „Vállalkozók a magyar startup ökoszisztémában” című dolgozatával.

Day for Failure

Október 13-a Bukás nemzetközi napja. Egy ünnep, amikor át-gondoljuk a hibáinkat, megosztjuk őket - ahogy Valentin napkor a szeretetet - és tanulunk belőlük. Mi a Budapest LAB-ben tudjuk, hogy a hibákon át vezet az út a sikerhez. Ugyanakkor nem könnyű túllépni rajtuk. Ezért elindítottuk a Day for Failure eseménysorozatunkat, hogy segítsünk felvállalni, feldolgozni és talán kissé megszeretni a kudarcokat, amelyek a sikerhez vezetnek. Nagy örömünkre az első eseményen, bár még nem voltunk túl sokan, máris számos bátor jelentkező állt ki a közönség elé, és számot adni élete fontos bukásairól. Amellett, hogy valamennyien Hősi kudarc Díjjal gazdagodtak – amit ünnepélyesen át is adtunk – eszközöket is kaptak ahhoz, hogy a következő kudarcon könnyebb legyen továbblépni.

Cikkek, csoport, közösségi oldal

A kutatásainkból készült sajtóközlemények, közérthető cikkek tudásmegosztó misszióink fontos részei. A www.budapestlab.hu nem csak azt mutatja meg, mi mindent csinálunk, de ezek az anyagok is elérhetők ott. Építjük Facebook oldalunkat és fejlesztettük a Vállalkozz@BGE zárt Facebook csoportot, hogy támogassuk a BGE-s vállalkozók közösségépítését, valamint eljuttassuk hozzájuk a csak számukra elérhető aktivitásainkat.

Hatások

35+

SZAKÉRTŐI SAJTÓMEGJELENÉS

750+

RÉSZTVEVŐ AZ ÁLTALUNK SZERVEZETT SAJÁT ESEMÉNYEKEN

25+

TUDOMÁNYOS PUBLIKÁCIÓ ÉS KONFERENCIA MEGJELENÉS

60+

KÜLSŐ SZAKÉRTŐ, KUTATÓ, AKIVEL EGYÜTTMŰKÖDTÜNK

**közel
500**

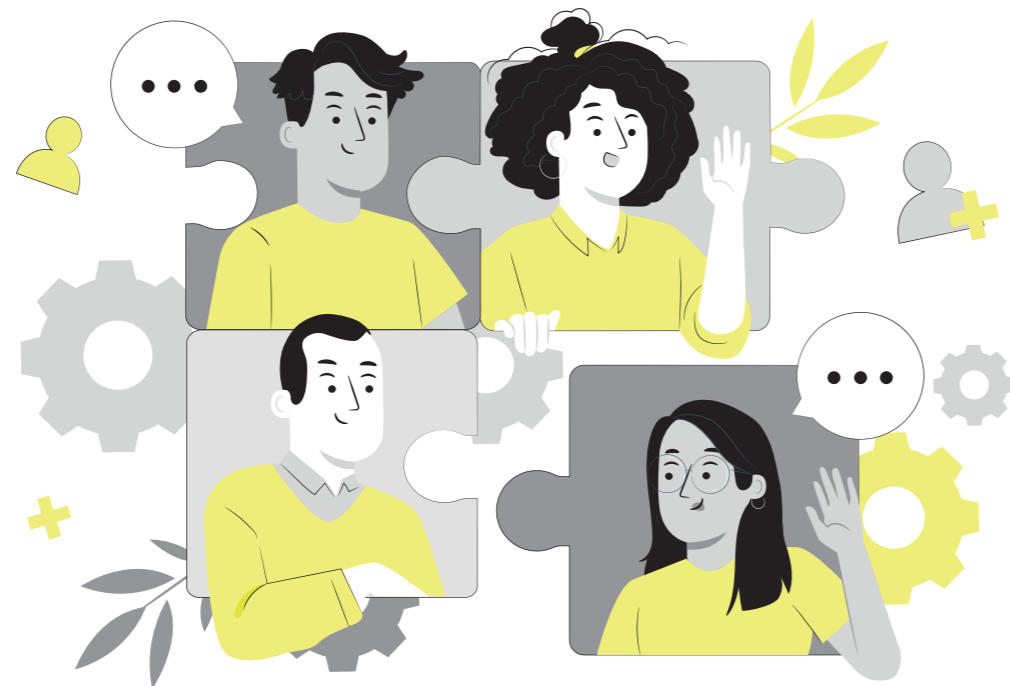
ÚJ TAG A VÁLLALKOZÁS IRÁNT ÉRDEKLŐDŐ BGE-S HALLGATÓKAT TÖMÖRÍTŐ VÁLLALKOZZ@BGE CSOPORTBAN

Ahogy mások látják a munkánkat

„A workshop nagyon jó volt, és meggyőzött, hogy idejőjnek az egyetemre.”

„Nagyon örültem, hogy ide tudtam jelentkezni, felülmúlta a várakozást, mert tudtam, hogy jó lesz, de azt, hogy ennyire, azt nem.”
(intenzív heti kurzusról)

„Szeretem a kötetlen hangulatot, amit a BudapestLab csapat képes úgy előidézni a workshopokon, hogy az nem megy a különböző témák kidolgozásának a kárára. Így nemcsak "hasznos" tudást sajátíthatok el, hanem élvezni is tudom ennek a folyamatát.”
(nyitott workshopról)

HIBAJELENTÉS

Mi ez?

A számunkra példaként szolgáló szervezetek a sikerek mellett egy ún. „failure report” keretében beszámolnak azokról a hibákról is, amelyekkel szembenézni a maguk további működése szempontjából, és mások számára is hasznos lehet. Ezt a számunkra nagyon szimpatikus gyakorlatot követve alább a mi elmúlt évünk tanulságai.

- Van, hogy kissé túl magasra lövünk... Szeretnénk sokat, néha talán túl sokat átadni a rendezvényeinken és kurzusainkon résztvevőknek, így olykor sajnos túlterheljük testüket, lelküket. Meg kell tanulnunk, hogy a kevesebb néha több, és ha nem hagyunk lélegzetnyi szusszanást sem, akkor azok is elfáradnak, akik óriási tudásvágygal érkeznek hozzánk.

- Folyamatosan törekszünk arra, hogy minél több hallgatót, minél többféle szerepben tudjunk bevonni a munkákba - mert hiszünk benne, hogy a tehetséggondozásnak kiváló módja a tapasztalati tanulás segítése. Ezek a próbálkozások azonban különböző módokon és különböző nagyságú, de kudarccal végződtek mindeddig. (Nagyon díjazzuk a kivételeket, innen is köszönjük, Nadin! :)) Tovább kell keresnünk a módot, ahogy motiválni tudjuk a hallgatókat a bekapcsolódásra, és fejlődnünk abban, hogy a közös eredmények minden szinten megfelelőek legyenek.

Courage is knowing it might hurt, and doing it anyway.

Stupidity is the same.

And that's why life is hard.

Jeremy Goldberg

Budapest LAB